

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Credulitat i demagògia

La influència de la comunicació cloroform

Ferran Requejo, catedràtic de Ciència Política de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona preguntava el 30 de desembre del 2022, a les pàgines de debat del diari *Ara*, “per què ens deixem enganyar tan fàcilment?”

Com diu Ferran Requejo, l'evolució humana ens ha dotat “de cervells ben preparats per sobreviure i reproduir-nos, però també sabem que es tracta d'òrgans que mostren una clara tendència a deixar-se enganyar amb facilitat, especialment de manera col·lectiva. Heròdot deia que ‘és més fàcil enganyar molts homes que un de sol’”.

És ben cert que si repassem comentaris i treballs de filòsofs, escriptors i científics trobem material per reflexionar sobre la pregunta del catedràtic de Barcelona.

Autors com Montaigne o Tocqueville s'adonen que, en els afers humans, una idea veritable però complexa és difícil que pugui competir amb una idea falsa però senzilla.

Amb ironia britànica, Bertrand Russell ho resumia així: “Es diu que l'home és un animal racional; m'he passat tota la vida buscant-ne proves.”

Tot això em porta a parlar dels resultats de les eleccions generals del passat 2 d'abril a Andorra. Uns resultats perfectament conformes a l'aplicació de la normativa electoral del nostre país i, en conseqüència, legítims.

El meu comentari no s'adreça pas a discutir la legitimitat del Govern que comença ara el seu

mandat, sinó a reflexionar sobre la influència en els resultats de la demagògia i els relats renyits amb la veritat.

Moltes promeses que es van poder escoltar durant la campanya electoral del mes de març es van fer per despistar i moure el focus d'atenció de l'important cap a l'anecdòtic. Però tot i ser absurdes, van fer forat en l'opinió pública sense que hi hagués cap qüestionament sobre la seva versemblança o seriositat.

**De moment hem
ensopegat i amb un
32,6% dels vots DA
té majoria al Consell**

Ara, passades les eleccions, l'estratègia continua. Fum i més fum.

Llegíem així a l'edició del 27 d'abril del BonDia que es reconeixia la fibromiàlgia com a malaltia d'incapacitat temporal.

El dia anterior (BonDia, 26 d'abril del 2023) ja ens havien anunciat que la CASS proposava que les visites al psicòleg tinguin cobertura sanitària a partir de l'1 d'agost.

Dues bones notícies per a les persones.

I el 9 de maig Xavier Espot deia en el discurs d'investidura que “posarem en marxa un sistema d'atenció integral per als pacients d'oncologia”. Molts d'aquests pacients porten anys i panys fent quatre-cents quilòmetres, per baixar i tornar a pu-

jar de Barcelona per poder rebre un tractament que s'administra en pocs minuts. Prometen doncs el que han tingut quatre anys per fer i no han fet res.

Aquestes situacions són una mostra de demagògia, que és una de les formes d'estimular ambicions i sentiments en la població.

Perquè el demagog presumeix el que no té o del que pot fer sense que sigui cert, o exagera el valor que té, o proposa el que sap que és impossible d'aconseguir.

La Grècia clàssica ja ens va deixar dit que la demagògia és una estratègia, emprada per arribar al poder polític, que consisteix a apel·lar a prejudicis, emocions, pors i esperances del públic –els votants– per guanyar suport popular mitjançant l'ús de la retòrica i la desinformació. És la comunicació cloroform tan emprada pels governs elitistes a Andorra.

El problema, malgrat això, no és que alguns polítics intentin distreure'ns i enganyar-nos amb missatges falsos. Ni tampoc que alguns mitjans els segueixin el joc amb poc rigor.

El problema és que nosaltres, ciutadans, no ens aturem a reflexionar si tots els missatges que rebem mereixen la nostra atenció i són creïbles.

Si ho fèssim, de ben segur no ens colarien tants gols.

De moment, com tots plegats no hem reflexionat gaire, hem ensopegat i, amb un 32,66% dels vots, DA ha aconseguit la majoria al Consell General.